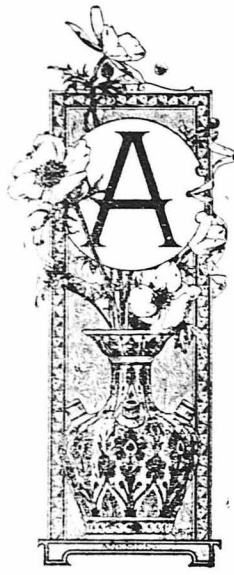

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΟΡΔ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

..... Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
 ΥΤΟ πού σάς κάνει νά χαιρέσετε, έμένα
 μέ κάνει νά υποφέρω, είτε ή "Αρτεμς.
 Πώς θέλετε λοιπόν νά συμφωνήσουν
 ποτέ ή ψυχές μας ;
 — "Α ! κυρία ! απάντησε ο λόρδος
 Βέντγουορθ χλωμαζοντας, ήθελα μόνο
 νά σάς βγάλω άπ' τις πλάνες σας και
 νά σάς βεβαιώσω, ότι μονάχα άν τρελ-
 λάθηκαν οι συμπατριώτες σας, θά τολ-
 μήσουν νά επιτεθούν κατά του Καλαί.
 — "Υπάρχουν τρέλλες ήρωικές, μι-
 λώρδε, είτε περήφανα ή "Αρτεμς και
 ξέρω τρελλούς πού θά έκαναν τά πάν-
 τα για τή δόξα ή για... ένα αίσθημα
 άφοσίωςως...
 — "Α ! έννοείτε τόν ύποκόμητα ντ'
 Έξμιές ; φώναξε ο κυβερνήτης του Κα-
 λαί, παρασισηόμενος από ζηλοτυπία, τήν
 όποια τού στάθηκε αδύνατον νά συγ-
 κρατήσει.

— Ποιός σάς είτε αυτό τό όνομα ;
 ρώτησε ή "Αρτεμς κατάκλητη.
 — Πρέπει νά όμολογήσετε, ύψηλο-
 τάτη, απάντησε ο κυβερνήτης του Κα-
 λαί, ότι από τή στιγμή πού άρχισε ή
 σιζήτησή μας, έχετε αυτό τό όνομα στά
 χείλη σας κι' ότι μαζί με τόν Θεό και
 τόν πατέρα σας, επικαλείσθε μέσα στη
 σκέψη σας και τόν ύποκόμητα ντ' Έξμιές για νά σάς σώση...
 — Μήπως θέλετε νά σάς δώσω λόγο των αισθημάτων μου ; ρώ-
 τησε ή "Αρτεμς ειρωνικά.

— "Όχι, δέν θέλω νά μου δώσετε λόγο για τίποτε, απάντησε ο
 λόρδος Βέντγουορθ, μά ξέρω τά πάντα... Ξέρω ακόμα ό,τι άγνο-
 είτε και σεις ή ίθα, κυρία... Ξέρω ότι ο ύποκόμης ντ' Έξμιές, ο
 όποιος συνελήθη μαζί με σάς αιχμάλωτος στο Σαιν-Κεντέν, ώδη-
 γήθηκ' έδω μαζί σας...
 — Είπε δυνατά φώναξε ή "Αρτεμς.
 — Ναι, μά δέν βρίσκεται πια έδω, κυρία... Πρώ δύο μηνών, ο
 ύποκόμης ντ' Έξμιές είχε ελεύθερος...
 — Και άρρωστα ότι ένας φίλος ύπέφερε μαζί μου, τόσο κοντά
 μου ! είτε ή "Αρτεμς κατασηγνιμένη.
 — Ναι, τó άγνωστα, μά αυτός δέν τó άγνωστα, κυρία, απάν-
 τησε ο λόρδος. Πρέπει μάλλον νά όμολογήσω πώς, όταν τó έμαθε,
 έσπασε σέ τρεις ή τέσσερις έναντιον μου... "Όχι μόνο με προκά-
 λησε σέ μονομαχία, μά τρελλός από τόν ερωτά του για σάς, μου
 φώναξε κατάπαντα πώς θά κυριεύση τó Καλαί...
 — Τώρα λοιπόν έπιζώ περισ-
 σότερο από ποτέ... φώναξε ή
 "Αρτεμς.

— Μην έπιζετε και πολύ, κυ-
 ρία, είτε ο λόρδος Βέντγουορθ,
 γιατί από τότε πού ο ύποκόμης
 ντ' Έξμιές έξεστόμισε τις τρο-
 μερές άπειλές του, δύο μήνες
 πέρασαν χωρίς νά πραγματοποιή-
 σή κανένα άπ' αυτές.
 — Περιμένετε !... Περιμέ-
 νετε, μιλωρδε !... "Ο ύποκόμης
 ντ' Έξμιές κρατάει πάντα τó λό-
 γο του...
 — "Αμφιβάλλω πολύ άν θά
 τόν κρατήση αυτή τή φορά, είτε
 ο Βέντγουορθ.
 — Τι θέλετε νά πητε ; ρώτη-
 σε ή "Αρτεμς ντε Κάστρο.
 — Θέλω νά πώ ότι μου είτε
 ύποσχεθεί πώς θά πραγματοποιή-
 σή τις άπειλές του μέχρι της
 1ης Γανουαριου 1558. Σήμερα
 λοιπόν είναι 31 Δεκεμβριου και
 δέν έκανε ακόμα τίποτε.
 — "Ε, και τι μ' αυτό ; τόν διέ-
 κρισε ή "Αρτεμς. "Έχει ακόμα
 δώδεκα ώρες μπροστά του...
 — "Ακριβώς, κυρία, είτε ο
 λόρδος Βέντγουορθ. Μά άν αυ-
 ριο, τέτοια όρα, δέν έχω είδη-

σεις του...
 Μά δέν πρόφτασε ν' άποτελειώση τή φράση του. "Έκείνη τή στιγ-
 μη, ο λόρδος Ντέρμπυ έωρθε καταταραγμένος μέσα στο δωμάτιο.
 — Μιλωρδε !... φώναξε. Μιλωρδε !... Οι Γάλλοι !... Οι Γάλ-
 λοι !... Βαδίζουν κατά του Καλαί !...
 — Τι λέτε !... έκανε ειρωνικά ο λόρδος Βέντγουορθ, προσπα-
 θοντας νά διατηρήση τήν άταραξία του. Τι λέτε ; Είπε αδύνατον !...
 "Από πού τó συμπεραίνετε αυτό ;
 — "Αλλοίμονο !... Τό συμπεραίνω από τά γεγονότα ! απάντησε ο
 λόρδος Ντέρμπυ.
 — Πιό σιγά, Ντέρμπυ ! Μιλάτε πιό σιγά ! είτε ο κυβερνήτης του
 Καλαί, πλησιάζοντας τόν άξιωματικό του. Περισσότερη ψυχραιμία,
 σάς παρακαλώ... Τι συμβαίνει λοιπόν ;
 Τότε ο λόρδος Ντέρμπυ τού απάντησε με σιγανή φωνή :

— Οι Γάλλοι επέτεθησαν ξαφνικά έναντιον τού φρουριου της 'Α-
 γίας 'Αγάθης. Οι άνδρες ήσαν άποστομαστοι ν' άμυνθούν και φο-
 βάται πολύ ότι αυτή τή στιγμή θά έχουν κυριεύσει...
 — Κι' άν παραδεχτούμε ότι τó κυριεύσαν, είτε ο κυβερνήτης, όρι-
 σκονται ακόμα μακριά από μας...
 — Ναι, είτε ο λόρδος, μά άν τó κυριεύσαν τίποτε δέν τούς έμπο-
 δίξει νά προχωρήσουν ως τή γέφυρα του Νεγιέ, ή όποια, όπως ξέ-
 ρετε, βρίσκεται σέ δύο μιλλιον άπόσταση από τó φρούριο του Καλαί...
 — "Εστέilate ένισχύσεις στους διωχτές μας, Ντέρμπυ ;
 — Μάλιστα, μιλωρδε... Και σάς παρακαλώ, νά με συγχωρήσετε,
 γιατί τó έκανα αυτό αντίθετος προς τάς διαταγές σας...
 — "Εκάνετε πολύ καλά, Ντέρμπυ...
 — Ναι, μά ή ένισχύσεις αυτές θά φτάσουν ίσως πολύ άργά...
 — Ποιός ξέρει ; έκανε ο λόρδος Βέντγουορθ. "Ας μιν τρομά-
 ζουμε... Θα με συνοδεύσετε άμέσως ως τó Νεγιέ... Θα κάνουμε
 τούς κυριούς Γάλλους νά πληρώσουν ακριβά τήν τόλην τους... Και
 άν κυριεύσαν τó φρούριο της 'Αγίας 'Αγάθης, θά τούς εκδιώξουμε,
 διαώνοντας τους από κει... Ξέρετε ποιός τους διοικεί ;...
 — Δέν ξέρω... Φαίνεται όμως πώς ο άρχηγός τους είναι ο δουξ
 ντε Γκιζ ή τούλάχιστον ο στρατάρχης Ντε Νεβέρ. "Ο άγγελιοφόρος
 πού έφτασε καλπώντας για νά μου φέρη τήν ξαφνική είδηση της
 άφροσύνης άρτίσεός των, μου είτε μόνο ότι άναγκώρισε στην
 πρώτη γραμμή τους, τόν παλιό αιχμάλωτο, τόν ύποκόμητα ντ'
 Έξμιές.

— Κατάρα ! φώναξε ο λόρδος Βέντγουορθ, σφιγγοντας τις γρο-
 θιές του. "Ελάτε, Ντέρμπυ ! Πάμε γρήγορα !... "Ας τρέξουμε !...
 "Η "Αρτεμς τά είχε άκούσει σχεδόν όλα, μολοντί νά ο κυβερνήτης
 και ο άξιωματικός του μιλούσαν με χαμηλή φωνή.
 Γι' αυτό, όταν ο λόρδος τήν άποχωρήτησε, λέγοντάς της :
 — Θά μου επιτρέψετε, κυρία... Πρέπει νά σάς άφήσω... Κά-
 ποιι σπουδαία ύπόθεσις...
 "Εκείνη τόν διέκρινε και τού είτε με κάποια γυναικεία κακία :
 — Πηγαίνετε, μιλωρδε !... Προσπαθήστε ν' αναλάβετε τις
 πολύτιμες θέσεις πού χάσατε... Μά μάθετε ότι πρέπει νά λογαριά-
 ζετε στο λόγο ενός Γάλλου εύπα-
 τριδου, Δέν είμαστε ακόμα στην
 1η Γανουαριου, μιλωρδε...
 "Ο λόρδος Βέντγουορθ, μα-
 νόμνος, βγήκε έξω, χωρίς ν'
 απάντησή...
 XIII
 ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ
 ΚΑΝΟΝΙΟΒΟΛΙΣΜΟΥ

"Ο λόρδος Ντέρμπυ είχε πη
 τήν καθαρή αλήθεια στον κυ-
 βερνήτη του. Ίδου τί είχε συμ-
 βεί :
 "Η γαλλικές στρατιές του
 Νεβέρ και του Γκιζ, ή όποι-
 ες είχαν ένωθεί τή νύχτα, είχαν
 παρουσιαστεί άπρόσπτα μπρός
 στο φρούριο της 'Αγίας 'Αγά-
 θης, τó όποιο και κυριεύσαν έ-
 πειτ' από μία όρμητική έπίθεση.
 "Όταν ο λόρδος Βέντγουορθ
 έφθασε μαζί με τó Ντέρμπυ στο
 Νεγιέ, είδε τούς "Αγγλους στη
 γέφυρα νά φεύγουν τρέχοντας
 και νά ζητούν καταφύγιο στο
 δεύτερο αυτό φρούριο του Κα-
 λαί.
 Μά όταν ή στιγμή της πρό-
 της καταλήξεως πέρασε, ο λόρ-

— Μιλωρδε ! φώναξε ο Ντέρμπυ. Οι Γάλλοι !... Οι Γάλλοι !...

δος με τη φρουρά του αντίταξε ηρωϊκή άμυνα. Ήταν άλλωστε ένας αξιομακάριος άνθρωπος και δραστήριος.

— Πρέπει αυτοί οι Γάλλοι να είναι έντελώς τρελλοί! έλεπε ο Ντέρμπι με πεποίθηση, ενώ διηθόνη την άμυνα. Μα θα τους κάνουμε να πληροφοσούν άκριτά την τρέλλα... Όταν, από δύο αιώνας, οι Άγγλοι κατέλαβαν το Καλαί, το κερτίσαν άφοβί οι Γάλλοι τους αντίσταθκαν ένα διδάκλιο χρόνο. Τώρα λοιπόν πού το έχουμε έμεις, θάνασταθή τουλάχιστον δέκα χρόνια. Μά, έννοια σου, Ντέρμπι, δέν θα χρεαστούν τόσες μεγάλες προσπάθειες. Πριν περάσει δδομάδια, θά δήςτε τους έχθρούς μας να άποσποχωρούν έπαισύνοντα. Ήξέροδσαν ως τώρα μονάχα ό,τι μπορούσαν να κερδίσουν με μία ξερνακή και έντελώς άπροσδόκητη έπίθεση... Μα τώρα παιά έχουμε τό νού μας... Άς ήσυχάσει ό Γκιζ και δέν τά βγάξει εύκολα πέρα μαζύ μου...

— Θα ζητήσετε ένισχύσεις από την Άγγλία; ρώτησε ό λόρδος Ντέρμπι.

— Για ποιό λόγο; άπάντησε άμέριμνα ό κυβερνήτης. Άν οι τρελλοί Γάλλοι έπιμένουν στην έπίθεσί τους, πριν περάσουν τρείς μέρες τά άγγλικά και τά Ισπανικά στρατεύματα πού βρίσκονται στή Γαλλία, θά ρθούν μόνο τους να μάς ένισχύσουν. Μα ως τότε άς μη δίνουμε μεγάλη σημασία στους έχθρούς μας... Οι χίλιοι μας στρατιώται και τά τείχη του Καλαί φτάνουν για νά τους ανακατήσουν... Δέν θα πάνε πού πέρα από τή γέφυρα του Νεϊγιά.

Τό βέβαιο είνε ότι την έπομένη, 1 Ιανουαρίου 1538, οι Γάλλοι χρεασόντουσαν άπάνω στή γέφυρα του Νεϊγιά και τά κανόνια τους βομβάρδιζαν τό δριμύσιο φρούριό.

Έπειτα δέ από τρείς ήμέρες, στις 4 Ιανουαρίου, παρ' όλης τής προβλέψεως του λόρδου Βέντγουορθ, είχαν προχωρήσει άκόμα περισσότερα.

Είχαν περάσει όχι μόνο τή γέφυρα, μα και τό φρούριό του Νεϊγιά, του όποιου έγιναν κύριοι μαζύ με όλα τά άλλα και τά πολεμοφόδια του. Από αυτή την άγρη θέσι μπορούσαν ν' άποκλείσουν τό πέρασμα σέ κάθε βοήθεια των Άγγλων και των Ισπανών πού θάρχόντουσαν διά Ήρα.

— Μα αυτό είνε άφάνταστο! είχε φωνάξει ό περήφανος κυβερνήτης του Καλαί, όταν είδε τά στρατεύματά του να φεύγουν άτακτα πούς την πόλι, παρ' όλης τής θαρραλίας του προσπάθειες να τά συγκρατήση στις θέσεις των.

Και τό κορφομα του έξευτελισμού του, ήταν ό,τι αναγκάστηκε ν' ό ίδιος να τ' άκολουθήση.

— Εύτυχώς, του είπε ό λόρδος Ντέρμπι, όταν βρέθηκαν άσφαλισμένοι, εύτυχώς τό Καλαί κ' ό Παλιός Πύργος, έστω και με τής λίγες δυνάμεις πού μας άπομένουν άκόμα, μπορούν ν' αντίσταθούν δυό—τρείς μέρες... Τό φρούριό του Ρίσιμαν και ό δρόμος τής θάλασσας εν' έντελώς έλεύθερα και ή Άγγλία δέν βόσκειται μακριά... Στείλτε άμέσως έναν άγγελιοφόρο στό Ντούβρ, ζητώντας ένισχύσεις... Άφριο τό πολύ, ή ένισχύσεις αυτές θά φτάνουν και τό Καλαί θά σωθή δριστικά...

Παρ' όλη την ύπερηφάνειά του, ό λόρδος Βέντγουορθ αναγκάστηκε να συμμορφωθή με τή σωστή αυτή υπόδειξι του άξιωματικού του. Ένα πλοίο έφινε άμέσως πηγαινόντας στό Ντούβρ για να ζητηθή ένισχύσεις...

Συγχρόνως οι Άγγλοι συγκέντρωσαν όλες τους τής προσπάθειες για να ύπερασπίσουν τον Παλιό Πύργο, πού ήταν τό μόνο μέρος, από τό όποιο θά μπορούσαν να μπουν οι Γάλλοι μέσ' στην πόλι.

Άλλ' άς αφήσουμε τώρα τους Άγγλους και άς γυρίσουμε στό Γαβριήλ, στό Μαρτέν Γκέρ και στό μικρό στρατεύμα των έθελοντών του.

Τό θέαμα πού παρουσίαζε ό μικρός αυτός διμλος τό βράδυ τής 4ης Ιανουαρίου, κατασηρωμένος όπως ήταν έξω άπ' τά τείχη του Καλαί, παρουσίαζε μεγάλη γραφικότητα.

Ό Γαβριήλ με τό κεφάλι σκυρτό, καθισμένος στό μοναδικό κάθισμα τής σκηνής του, φανόταν δυθιημένος σέ βαθύτατες σκέψεις. Στα πόδια του, ό Μαρτέν Γκέρ καθάριζε τό έπλο του. Ύψωνε κάθε τόσο τά μάτια του πούς τον κύριό του, μα δέν του μιλούσε σέβόμενος την άπορροφήσί του...

Όχι μακριά άπ' αυτούς, σ' ένα κρεβάτι καμωμένο από μανδύες, κοιτόταν και στέναζε ένας άπ' τους μισθοφόρους του, ό Μαλειμό, ό όποιος είχε πληγωθεί στην έφοδο τής ήμέρας. Στην άλλη άκρη τής σκηνής, ένας άλλος μισθοφόρος, ό Λακτάν, πού διακρινόταν για την εύσεβειά του, προσευχόταν παρακαλώντας τό Θεό να τον συχωρέση, γιατί είχε σκοτώσει στή μάχη τρείς έχθρούς. Οι ύψιλοποι με

σθοφόροι κοιμόντουσαν άραδιασμένοι καταγής.

Έξωφρα, ό Γαβριήλ σήκωσε τό κεφάλι του και ρώτησε τον ύψιλοκόμο του:

— Μαρτέν Γκέρ, τι ώρα μπορεί να είνε τώρα;

— Έξοχότατε, δέν ξέρω και καλά, άπάντησε ό Μαρτέν, γιατί τά σέννερα έχουν σκεπάσει τ' άστρα. Μα δέν θα είνε παραπάνω από έξη, γιατί δέν πέρασε ούτε ώρα από τότε πού άπλώθηκε τό σκοτάδι...

— Πώς δέν ήρθε λοιπόν άκόμα ό χειρουργός, ό όποιος σου έπασχέθηκε πώς θα ρθή στις έξη για να δή τό Μαλειμό;...

— Μού είνε στις έξη άκριβώς... άπάντησε ό Μαρτέν. Μα να, κάποιος μπαίνει στή σκηνή.

Μόλις ό Γαβριήλ έφοίξε μια ματιά στό νεοφερμένο, άμέσως τον άναγνώρισε. Δέν τον είχε δει ώστόσο παρ'ά μόνο μια φορά στή ζωή του.

— Ό μαίτρο Άμβρόσιος Παρέ! φώναξε και σηκώθηκε άπ' τή θέσι του.

— Ό κύριος ύποκόμης ντ' Έξιμέ; άπάντησε ό χειρουργός, κάνοντας μια βαθειά ύπόκλιση.

— Ό! μαίτρο!... Έκανε ό Γαβριήλ. Δέν ήξερα ότι βρισκόσαστε στό στρατόπεδο τόσο κοντά μας...

— Προσπαθώ να βρισκομαι πάντα στό μέρος όπου μπορώ να φανώ πού χρήσιμος, είνε ό χειρουργός με άπλότητα.

— Ό! τό έξω αυτό!... Και ν' εγχαρστή διπλά, γιατί είναι άναγκασιμόν... άπάντησε ό Γαβριήλ στήν έπιστήμη σας...

— Όχι για τον έαυτό σας, έλπίζω!... είνε ό Άμβρόσιος Παρέ. Παρ' όλης τής πρόξενιας;...

Για κάποιον άπ' τους άνδρες, ό όποιος ενώ κατέδικε με λύσσα τό καλή τής Άγγλους, τραυματίστηκε στή μάχη στήν όψη...

— Στόν όμο... Τότε δέν θα είνε σοβαρό, έκτός αν έπασε μέσα στήν πληγή ή αλγιά τής λόγχης.

— Αυτό πράγματι συμβαίνει, άπάντησε ό Γαβριήλ και ώδήγησε τον Παρέ, τό μεγαλύτερο χειρουργό τής Άνγκλωνήσεως, κοντά στον πληγωμένο Μαλειμό, γύρω άπ' τον όποιο είχαν συγκεντρωθεί και όλοι οι άλλοι μισθοφόροι.

Ό Παρέ παραμέρισε τους έπίδεσμούς πού τίγγαν τον όμο του Μαλειμό κι' έξέτασε προσεχικά την πληγή. Κούνησε τό κεφάλι του με δυσσάρεσκια, μα ώστόσο είνε δυνατά:

— Δέν είνε τίποτε...

— Ε; μοιχώρισε ό Μαλειμό, άφροδ δέν είνε τίποτε, θα μπορέσω να πολεμήσω αύριο...

— Δέν τό πιστεύω, άπάντησε ό Παρέ, ό όποιος έξέταζε την πληγή με τό εργαλείο του.

— Α! βόγγηξε ό πληγωμένος. Με κόνατε και πονάω! Τό ξέρετε;

— Τό ξέρω, φίλε μου... Θάφορος!...

— Ό! από θάροςος άλλο τίποτε! είνε ό Μαλειμό. Έξ άλλου ό πόνος ως τώρα είνε άνεκτός... Φοβάμαι όμως ότι θα είνε μεγάλος όταν θα μου βγάλει την πασμένη άκρη τής λόγχης...

— Όχι, γιατί ίδου ή άκρη τής λόγχης!... Την έβγαλα κόλας! άπάντησε ό Παρέ θριαμβευτικά, ύψωνοντας και δείχνοντας στό Μαλειμό τό σίδερο τής λόγχης πού είχε βγάλει.

— Σας έκαι βαθύτατα ύποχρεωμένος, είνε ν' εύχένηα ό Μαλειμό.

Ύψιρος θαυμασμού και καταπλήξεως άκούστηκαν τότε.

— Πώς; είνε ό Γαβριήλ. Τελειώσατε κόλας, μαίτρο;... Μα αυτό είνε άδύνα!...

— Πραγματικό θαύμα, μα τό Θεό! άκούστηκε πίσω άπ' τους στρατιώτες ή φωνή ενός νεοφερμένου, του όποιου κανείς δέν είχε π.ο.σέξει την είσοδο μέσα στή σκηνή.

Μά μόλις τον είδαν, όλοι παραμέρισαν με σεβασμό.

— Ό κύριος δούξ ντ' Γκιζ! είνε ό Άμβρόσιος Παρέ, άναγνωρίζοντας τον αρχιστράτηγο.

— Ναί, μαίτρο, άπάντησε ό δούξ, ό κύριος ντ' Γκιζ, ό όποιος μένει κατάληκτος από τή μεγάλη σας τέχνη... Μα τον Άγιο Φαγκισκο, τον προστάτη μου, είδα πού όλίγο του πού χειρουργού μερικούς γαιδάφους—γατρούς, πού σας δοκίμομαι, έκαναν περισσότερο κακό στους στρατιώτες μας με τά εργαλεία τους, από τους Άγγλους με τά δπλα τους. Έσείς όμως βγάλατε την αλγιά τής λόγχης πού εύκολα από μια άσπρη τριχα... Και δέν σάς ήξερα ως τώρα!...

(Άκολουθεί)

Ό Άμβρόσιος Παρέ.